

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 162

Lempääläntien pilotoinnin yleissuunnitelma

TRE:3189/08.01.02/2026

Valmistelija / lisätiedot:
Vandell Ari

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneasiantuntija Katri Jokela, puh. 050 382 6460 ja
suunnittelupäällikkö Ari Vandell, puh. 040 564 4518, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Lempääläntien pilotoinnin yleissuunnitelma hyväksytään
jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

Perustelut

Lähtökohdat

Lakalaivan ja Peltolammin rajapintaan on muodostumassa uusi Tampereen eteläinen aluekeskus palveluverkon osana ja myös asuinrakentamisen täydentymisenä. Kaupunkirakennetta uudistetaan vaiheittain, ja ensimmäisen vaiheen asemakaava-alueen, Automiehenkadun eteläpuolisen alueen rakentaminen on alkanut. Tämä ensimmäinen alue muodostaa keskeisen osan eteläisiä kaupunginosia palvelevasta aluekeskuksesta, joka koostuu hyvinvointikeskuksesta kunnallisine palveluineen sekä julkisia että kaupallisia toimintoja sisältävästä palvelukeskuksesta.

Lempääläntien rooli maankäyttöä ja alueen sisäistä liikennettä palvelevana katuna tulee vahvistumaan tulevaisuudessa. Uusi eteläisten kaupunginosien aluekeskus edellyttää alueen hyvää saavutettavuutta eri kulkumuodoilla ja Lempääläntien kehittämistä yhteytenä, joka palvelee kaikkia kulkumuotoja. Aluekeskuksen ja Peltolammille rakennettavan hyvinvointikeskuksen saavutettavuuden parantamiseksi eri kulkumuodoilla tarvitaan turvallisia ja laadukkaita yhteyksiä palvelualueen eri osista myös kävelylle ja pyöräliikenteelle.

Lempääläntien rooliin vaikuttaa myös Lempääläntien linjauksen muuttuminen Peltolammin kohdalla. Lempääläntie ohjataan uudelle linjaukselle Pähkinämäenkadun pohjoisreunalla ja liitetään neljäntenä liittymähaarana Leppästensuonkadun ja moottoritien rampin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kiertoliittymään, josta Lempääläntie jatkuu pohjoiseen Autovarikonkatua pitkin ja palaa lopputilanteessa nykyiselle Lempääläntien linjaukselle Säästäjänkadun liittymän läheisyydessä. Linjausmuutoksen yhteydessä muuttuu myös Lempääläntien ilme maantiemäisestä läpiajoväylästä urbaanimmaksi kaupunkikaduksi.

Tällä hetkellä rakennetaan Lempääläntien linjausmuutoksen ensimmäistä vaihetta, jonka myötä Lempääläntie kytkeytyy etelän suunnasta aiempaa sujuvammin moottoritiehen Särkijärven eritasoliittymän kautta.

Yleiskaavassa on osoitettu Lempääläntien varteen pyöräliikenteen seudullinen pääreitti, joka on tärkeä yhteys myös eteläisen palvelualueen pohjoisosista hyvinvointikeskukselle. Jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteet Lempääläntien varrella ovat nykyisin heikot, mikä on vaikuttanut myös joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksiin ja pysäkkijärjestelyihin Lakalaivassa kehätien ramppliittymien läheisyydessä. Lisäksi Lempääläntien suuntaisen nykyisen pyörätien laatu ei vastaa tavoitetilaa.

Kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteiden parantamisesta Lempääläntiellä Lahdenperänsäädän ja Säästäjänkadun välillä laadittiin vuonna 2023 esiselvityksenä Lempääläntien liikennetarkastelu, jossa tutkittiin liikenteellisiä reunaehtoja huomioiden vaiheittain rakentaminen sekä pidemmän tähtäimen tavoitteet ja suunnitelmat. Tarkastelut pohjautuivat työn alussa laadittuihin liikenne-ennusteisiin ja liikenneverkon toimivuusarvioihin sekä liittymien toimivuustarkasteluihin Lempääläntien nykyisillä ja 1+1-kaistaisilla liittymäjärjestelyillä.

Lempääläntien liikennetarkastelun keskeisimmät johtopäätökset:

- Ekankulman ja Säästäjänkadun välisellä osuudella kulkee nykyisin ja vuoden 2040 ennustetilanteessa 7000–9000 ajon/vrk. Toimivuustarkastelujen perusteella Lempääläntien liikennemäärät mahdollistaisivat kadun muuttamisen 2+2-kaistaisesta 1+1-kaistaiseksi ilman merkittäviä heikennyksiä ajoneuvoliikenteen matka-aikoihin tai palvelutasoon. Toimivuustarkastelujen perusteella Lempääläntien liittymät eivät ruuhkaudu, jos suoraan ajavien kaistoja olisi nykyisen kahden sijaan vain yksi ja kääntyville virroille rakennetaan tarvittavat ryhmittymiskaistat.
- Poikkileikkaustarkastelujen perusteella Lempääläntielle voidaan suunnitella laatu- ja tavoitteet täyttävä 3,5...4,0 m leveä kaksisuuntainen pyörätie joko kadun itä- tai länsireunaan. Tämä edellyttää ajokaistojen vähentämistä Lempääläntien linjaosuuksilla yhteen per ajosuunta.
- Aikaisemmin rakennettu, tulevaisuudessa käyttöön otettava Vuoreksen ja Tampereen keskustan välinen uusi pyöräliikenteen pääreitti Sulkavuorenrinne on kytkettävä keskustan suunnan olemassa olevaan pyörätieverkkoon. Tämä edellyttää pyörätien rakentamista Lempääläntien itäreunaan ainakin välille Sulkavuori-Ekankulma sekä kaistavähennyksiä Ekankulman liittymän läheisyydessä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Liikennetarkastelun yhteydessä nousi esille mm. seuraavat jatkosuunnittelutarpeet:

- Mahdollinen ajokaistojen poistamisen pilotointi välillä Ekankulma-Säästäjänkatu
- Liittymien ja väylien tarkempi yleissuunnittelu suunnittelualueella erikoiskuljetukset huomioiden ja rakentamiskustannusten arviointi
- Nykyisen infran saneeraustarpeiden yhteensovittaminen Lempääläntien kehittämisen aikataulun kanssa
- Sulkavuoren pyörätien liittäminen Lempääläntien pyörätiehen ja Ekankulman alikulkujärjestelyt
- Kehätien mahdollisen ramppien poistamisen vaikutusten arviointi

Lempääläntien liikennetarkasteluja esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle 24.10.2023 pidetyssä kokouksessaan. Lautakunnassa käydyin keskustelun perusteella päädyttiin tekemään yleissuunnitelma Lempääläntien pilottihankkeesta, jossa Sulkavuorenrinteen ja Säästäjänkadun välisellä osuudella itäinen ajorata otetaan jalankulun ja pyöräliikenteen käyttöön ja autoliikenne ohjataan läntiselle ajoradalle, joka muutetaan 1+1-poikkileikkaukseksi.

Pilotin tärkeimpänä tavoitteena on tutkia, toimiiko ajoneuvoliikenne kevennetyillä järjestelyillä. Tästä syystä pilotointi on tarkoitus toteuttaa niin, että liikennejärjestelyt voidaan myöhemmin palauttaa entiselleen. Pilotissa tavoitellaan myös kustannustehokkaita ratkaisuja Lempääläntien varren pyöräliikenteen ja jalankulun yhteyden parantamiseksi. Pilotoinnin kesto on sidoksissa alueen maankäytön kehittymiseen ja liikenneratkaisun toimivuuteen, ja olisi oletettavasti vähintään 5 vuoden pituinen.

Nykytila

Lempääläntie on nykytilanteessa kehätien eteläpuolella pääosin 1+1-kaistainen pääkokoojakatu, joka palvelee Tampereen eteläisten kaupunginosien sekä Lempäälän pohjoisosien liikennettä kaupungin eri alueiden välillä. Kehätien pohjoispuolella katu on 2+2-kaistainen alueellinen kokoojakatu, jonka rooli painottuu alueen sisäisiin yhteystarpeisiin. Sulkavuoren kohdalla katu on ollut osittain 1+1-kaistainen Sulkavuoren keskuspuhdistamotyömaan ajoyhteyden vuoksi.

Ekankulman ja Säästäjänkadun välisellä osuudella liikennemäärät ovat nykyisin 7 000–9 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, eikä kadun liikennemäärien ennusteta muuttuvan merkittävästi vuoteen 2040 mennessä. Leveä ja reunatueton poikkileikkaus tekee kadusta hyvin maantiemäisen, mikä liikenteellisen ylikapasiteetin kanssa kasvattaa ajonopeuksia ja heikentää liikenneturvallisuutta.

Lempääläntiehen kytkeytyy suunnittelualueella useita liityntäkatuja, kehätien lännen suunnan suuntaisrampit sekä muutamia tonttiliittymiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lempääläntien nopeusrajoitus on suunnittelualueella nykyisin 60 km/h lukuun ottamatta Säästäjänkadun liittymäaluetta, jonka nopeusrajoitus on 50 km/h. Lempääläntie ja Tampereentie kuuluvat myös suurten erikoiskuljetusten verkkoon (SEKV).

Pyöräliikenteen pääreitti Peltolammin ja Tampereen keskustan välillä kulkee Lempääläntien suuntaisesti. Koivistontien liittymän kohdalla reitti haarautuu Rautaharkon kautta moottoritien länsipuolitse kulkevaksi pääreitiksi ja Lempääläntien vartta kulkeviksi aluereiteiksi. Kumpikaan reiteistä ei tällä hetkellä vastaa laatutasoltaan pyöräliikenteen pääväylän tavoitteita eivätkä ne täytä esteettömyysvaatimuksia, sillä väylät ovat paikoitellen kapeita ja reiteillä on suuria pituuskaltevuuksia eikä jalankulkua ole eroteltu pyöräliikenteestä. Molemmat reitit kulkevat osan matkaa suojaviher- ja puistoalueilla, joilla väylien nykyisiä pituuskaltevuuksia ei ole mahdollista loiventaa myöskään luontoarvojen ja yleiskaavan mukaisten ekologisten puustoisten yhteyksien vaikutuksesta.

Reitti kulkee haasteellisen Savikon alikulkukäytävän kautta moottoritien (valtatie 3) jatkeen ali. Lisäksi kehätien ramppiliittymien kohdalla on alikuluista johtuvia suuria pituuskaltevuuksia, joita viereisellä ajoradalla ei ole.

Yleissuunnitelma

Lempääläntien suuntaista pyöräliikenteen pääreittiä on tarpeen kehittää yleiskaavan mukaisesti seudulliseksi pääreitiksi. Yleissuunnitelmassa on tutkittu, millä keinoin Lempääläntien itäreunalle osuudelle Sulkavuorenrinne-Säästäjänkatu voitaisiin toteuttaa laadukas pyöräilyn seudullinen pääreitti ja jalkakäytävä pilottimaisesti mahdollisimman edullisilla toimenpiteillä siten, että järjestelyt voidaan tarvittaessa myös palauttaa entiselleen. Pilotointiaika on sidoksissa maankäytön hankkeiden aikatauluihin, mm. Lakalaiva I -alueen asemakaavaprosessiin, eteläisen aluekeskuksen kehittämiseen sekä Vuoreksen raitiotiehen. Hankkeessa varaudutaan pitkään, vähintään 5 vuoden pituiseen pilotointiaikaan, joten suunnitteluratkaisut tulee olla silti riittävän kestäviä, korkealaatuisia ja laadukkaan talvikunnossapidon mahdollistavia. Pilotointiaika on sidoksissa myös liikennelähtöisen toimivuuteen.

Suunnittelussa on pyritty säästämään mahdollisimman paljon nykyisiä rakenteita, joten myös reunatukien, portaalien, pylväiden ja muiden kadunkalusteiden siirtoja on pyritty minimoimaan. Myöskään puustoa ei lähtökohtaisesti kaadeta. Pilotin liikennejärjestelyt on suunniteltu siten, että erikoiskuljetusten liikennöinti Lempääläntiellä sekä Lempääläntien ja kehätien välillä on mahdollista myös suurimpien kuljetusten osalta.

Yleissuunnitelmaluonnosta on käsitelty hälytys- ja pelastusajoneuvoliikenteen yhteistyöryhmän kokouksessa 14.4.2026.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Sekä pelastuslaitos että poliisi totesivat, että toisen ajoradan poistaminen ei aiheuta tällä hetkellä, eikä lähitulevaisuudessa ongelmia pelastustoiminnalle. Vaihtoehtoisia reittejä alueelle on monia.

Suunnitellut keskisaarekkeiden muokkaukset voidaan toteuttaa vaihtoehtoisesti myös osittain tiemerkinnoilla reunatukien sijaan, millä pienennetään kustannuksia. Nämä vaihtoehtoiset kohdat on esitetty suunnitelmakuvissa.

Suunnitelmassa esitetyt keskeisimmät toimenpiteet:

- Kadun poikkileikkausta muutetaan siirtämällä moottoriajoneuvoliikenne nykyiselle läntiselle ajoradalle 1+1-kaistaiseksi järjestelyksi ja osoittamalla itäisen ajoradan kohdalle eroteltu jalkakäytävä ja pyörätie.
- Kehätien ramppiliittymään, Varikkokadun ja Lempäälänkujan liittymiin on osoitettu vasemmalle kääntyville ryhmittymiskaistat. Säästäjänkadun liittymän kaistajärjestelyt säilyvät nykyisinä.
- Pyörätien leveys on minimissään 3,5 m ja jalkakäytävän 2,5 m. Paikoitellen väylä voi olla leveämpikin, jos olemassa oleva asfalttipinta on tavoitemittaa leveämpi.
- Suunnittelualueen nopeusrajoitusta lasketaan 50 km/h:iin.
- Valo-ohjaamattomissa liittymissä suojatien turvallisuutta on parannettu sijoittamalla vasemmalle kääntyvän ja suoraan ajavan ajokaistan väliin keskisaareke, jotta suojatie ei ylitä yhtäjaksoisesti kahta samansuuntaista ajokaistaa. Turvallisempi kadun ylitys parantaa myös Lempäälänkujan pysäkkijärjestelyä.
- Lempäälänkujan liittymän suojatiejärjestelyt edellyttävät jalankulun ja pyöräliikenteen uusien väylärakenteiden toteuttamista nykyisen ajoradan itäpuolelle noin 250 metrin osuudella.
- Kehätien eteläisen ramppiliittymän pysäkit on esitetty poistettavaksi Säästäjänkadun pysäkkiparin läheisyyden takia.
- Suunnitelman eteläpään (paaluvälillä 20-200) nykyistä kapeaa yhdistettyä jalkakäytävää ja pyörätietä on esitetty parannettavaksi leventämällä väylää sekä erottelemalla jalankulku ja pyöräliikenne toisistaan. Kustannusten säästämiseksi pilotti voidaan tarvittaessa toteuttaa ilman muutoksia pyörätiehen kyseisellä paaluvälillä. Tällöin pääreittitasoinen pyörätie alkaa vasta ramppiliittymän pohjoispuolelta.

Pilotin toteuttamisen kustannusarvio on yhteensä 1,2 miljoonaa euroa ja kustannuksissa on huomioitu myös nykytilan palauttaminen.

Liittymäjärjestelyjen muutosten toteuttaminen osittain maalimerkinnoin alentaa kustannuksia 1,0 miljoonaan euroon. Näistä kokonaiskustannuksista nykytilanteen palauttamisen osuus on noin 0,2-0,35 miljoonaa euroa. Suunnittelualueen eteläosan eli kehätien eteläisen ramppiliittymän ja Säästäjänkadun välisen jalkakäytävän ja pyörätien osalta on oletettu, että sitä ei palauteta nykytilaan. Kustannukset tarkentuvat katusuunnitelman yhteydessä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pilotin ja yleissuunitelman merkittävimmät vaikutukset:

- Ajokaistojen vähentäminen muuttaa ympäristöä katumaisemmaksi, mikä alentaa ajonopeuksia ja parantaa liikenneturvallisuutta. Katuympäristön maankäytön kehittäminen helpottuu, kun Lempääläntien estevaikutus pienenee.
- Toimivuustarkasteluiden perusteella liikenteellinen toimivuus säilyy ajokaistojen vähentämisestä huolimatta lähes nykytilanteen kaltaisena eikä palvelutaso laske.
- Jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteet Lempääläntiellä paranevat merkittävästi, mahdollistaen silti erillisten puistomaisten virkistysreittien ja puustoisten ekologisten yhteyksien säilyttämisen. Pyöräliikenteen osittainen siirtyminen uudelle väylälle parantaa myös virkistysreitin käyttömukavuutta.
- Uusi yhteys mahdollistaa selkeän ja yhtenäisen reitin Lempääläntien itäpuolelle, johon myös Sulkavuorenrinteen pyörätie voidaan liittää suoraan. Lisäksi Peltolammille rakennettavan hyvinvointikeskuksen saavutettavuus paranee jalan ja pyörällä liikuttaessa.
- Lempääläntien ylittäminen helpottuu ja muuttuu turvallisemmaksi Lempäälänkujalle ja siihen liittyvälle pysäkillä kuljettaessa. Turvallisempi kadun ylitys parantaa myös joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyjä.
- Jalankulun ja pyöräliikenteen erottelu sekä geometrian ja tasauksen muutokset parantavat liikenneturvallisuutta uudella reitillä, joka täyttää myös pääreitien laatuvaatimukset.
- Uusi väylä on huomattavasti esteettömämpi kuin nykyiset, sillä sen pituuskaltevuus on enimmillään noin 6 % ja kehätien ramppien kohdalla ei ole alikuluista johtuvia ylimääräisiä nousumetrejä.
- Pyöräliikenteen ja jalankulun väylästäön laatuksen parantaminen sekä Lempääläntien suojatiejärjestelyiden parantaminen lisäävät kestävien liikennemuotojen houkuttelevuutta ja mahdollistaa niiden kulkutapaosuuden kasvamisen.

Vuorovaikutus

Tampereen raadille oli avoinna 4.8.-24.8.2025 kysely ”Liikkuminen Lempääläntien suunnalla nyt ja tulevaisuudessa”. Vastaajilta kysyttiin heidän kulkutavoistaan ja reittivalinnoistaan Lempääläntien varrella Taatalassa sekä Taatalan ja Peltolammin välillä. Tarkastelussa oli nykytilanne sekä tulevaisuus, jota silmälaitiin myös muuttuvat ja suunnitteilla olevat yhteydet sekä tuleva Peltolammin hyvinvointikeskus huomioiden. Kyselyyn vastasi 85 raatilaista.

Asukastilaisuus Lempääläntielle suunnitelluista liikennejärjestelyjen muutoksista järjestettiin 28.8.2025 Koivistonkylän Prismassa kaikille avoimena suunnittelupäivystyksenä. Pisteellä vieraili yhteensä 102

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

henkilöä. Lisäksi yleissuunnitelmaa ja suunnitelmaluonnoksia on esitelty Tampereen polkupyöräilijät ry:lle useissa yhteisissä tapaamisissa, mm. 9.4.2025 ja 24.9.2025 pidetyissä tapaamisissa.

Toimivalta: Hallintosäännön 22 §:n 1 momentin mukaan yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunnan tehtävänä on vastata kestävästä kaupunkikehityksestä ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta, hankkeistamisesta ja seurannasta sekä rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevista valmistelutehtävistä. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvia tehtäviä. Lautakunnalle kuuluu tulvariskien ja hulevesien hallinta sekä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja hulevesijärjestelmän vaikutusalueen määrittäminen.

Tiedoksi

Timo Seimelä, Pia Tuupanen, Petri Keivaara, Pasi Palmu, Mikko Vainiomäki, Kaisa Rantee, Heljä Aarnikko, Jarno Hietanen, Leena Huhtala ja Juha Kortteus

Liitteet

- 1 Liite 1 Yla 9.6.2026 Lempääläntien pilotoinnin yleissuunnitelma, raportti
- 2 Liite 2 Yla 9.6.2026 Lempääläntien pilotoinnin yleissuunnitelma, asemapiirros PLV 0-700
- 3 Liite 3 Yla 9.6.2026 Lempääläntien pilotoinnin yleissuunnitelma, asemapiirros PLV 700-1100

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja on asetettu nähtäväksi 12.6.2026 kaupungin internetsivuille www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 15.6.2026

Tampere
15.06.2026

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§162

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)